



Ungeklimarådets anbefalinger til energiområdet

Omstillingen af Danmarks energiforbrug og -produktion er essentielt for, at vi kan nå 70-procentsmålet og være et grønt foregangsland i verdenen. Det er fundamentalt, at fossile brændsler udfases hurtigst muligt og for at gøre det, er der både brug for, at vi producerer energien grønnere og bruger energien mere effektivt. Samtidig mener vi i Ungeklimarådet, at der er brug for samfundskontrakt mellem offentlige, private og befolkningen, der sikrer, at vores alles begrænsede ressourcer og arealer bliver brugt så bæredygtigt som muligt.

BLOK 1: Elbaseret energi

Udbygningen af solceller og vindmøller spiller en nøglerolle i den grønne omstilling af Danmarks energisektor. Derfor er det vigtigt at nedbryde de barrierer, der er for at accelerere udbygningen. Samtidig er det essentielt at sikre, at udbygningen sker på en social- og miljømæssig bæredygtig måde, så vi får en retfærdig omstilling i harmoni med naturen.

1. Vi ser på 'Not in my backyard'-problematikken med stor bekymring. Vi mener derfor, at der skal udpeges **energiarealer**, hvor fokuset bliver på at udbygge vindmøller og solceller. Det inkluderer, at kommunerne ikke må lave særregler i områderne, og der udbygges elnet til arealerne på forkant. Udpegelsen af disse arealer vil derudover også være en tidlig varsel for naboerne, der tidligt vil have en vished om fremtiden for deres "backyard".
2. Det skal være et krav, at offentlige udbud af vedvarende energiprojekter indeholder flere **konkurrenceparametre** end pris. Vi har fået inspiration fra bl.a. Holland, hvor man har flere udbudsparametre. Vi foreslår følgende konkurrenceparametre:
 - a. **Cirkulære materialer** og materialer med lav CO₂-udledning - som eksempelvis CO₂-neutralt stål.
 - b. Udbygningen af vedvarende energi skal tænkes sammen med **biodiversitet**. Man bør droppe silotænkning og overveje, hvordan man kan tænke miljø og biodiversitet sammen med energiprojekter.
 - c. Udbud skal tage højde for **lokale arbejdspladser** vha. plan for lokal udvikling i udbuddet.
 - d. **Systemintegration** - vedvarende energiprojekter skal integreres i energisystemet.

3. Behandlingstiderne i kommunerne for opsætning af vedvarende energi er hæmmende for den grønne omstilling. Vi finder det nødvendigt med **en grøn fast-track ordning** for godkendelser af energiprojekter i bl.a. kommunerne for at øge hastigheden på udbygningen. Det skal gøres ved at prioritere behandling af grønne projekter over andre projekter.
4. Der skal laves en strategi for at få offentlige energiforbrugere og små og mellemstore virksomheder (SMV) til at indgå Power Purchase Agreements (PPA'er). SMV'er har ikke altid den relevante viden eller ressourcer til at indgå en PPA - derfor skal en del af fokus også være på at skabe energiklynger, der i fællesskab kan forhandle med energiudbyderen.

BLOK 2: Bioenergi

Der er blevet investeret betydeligt i udviklingen af forskellige bioenergiformer i de seneste år, hvilket er et vigtigt trin på vejen mod udfasning af fossile brændstoffer. I Ungeklimarådet ser vi dog med bekymring på den manglende strategi for brugen af biomasse i et stadigt mere biomassebaseret samfund. De fleste bioenergiformer kæmper indbyrdes - og med et helt fødevareerhverv - om biomassen og arealerne. Hver gang vi bruger biomassen ét sted, kan vi ikke bruge den et andet sted.

1. Vi mener derfor, at der bør laves en **national biomasseplan**, som hvert år skal opdateres og sætte retningen for en klimamæssigt optimal anvendelse af den samlede tilgængelige biomasseressource under hensyntagen til fødevareproduktion, energiproduktion, natur og cirkulær økonomi.
2. Der bør nedsættes et **uafhængigt ekspertorgan**, som har til opgave at følge op på den nationale biomasseplan. Man kan lade sig inspirere af det nationale bioøkonomipanel og klimarådet.
3. Der bør skabes **bedre rammevilkår for bæredygtig produktion** og brug af dansk biomasse:
 - a. Mange danske biogasanlæg anvender i dag op til 12% 1. generationsbiomasse i deres anlæg. Det er problematisk i forhold til den globale fødevarekrise, vi ser ind i. Derfor skal der skabes bedre rammevilkår for omstilling af biogasanlæg til anlæg, der kan tage en højere andel 2. generationsbiomasse.
 - b. En betydelig andel af det danske privatejede skovareal er ikke bæredygtigheds certificeret, hvilket kan besværliggøre afsætningen af træet i den danske energiforsyningskæde. Derfor skal der skabes bedre rammevilkår for certificering af danske privatejede skove. Dette kan gøres ved at oprette en tilskudsordning til grønne driftsplaner.

BLOK 3: Energieffektivisering

For at kunne sikre, at den grønne energi, der produceres, matcher fremtidens energiforbrug, bør vi i Danmark bruge energien smartere og mere effektivt. Omstillingen til et mere effektivt energiforbrug kræver både digitale løsninger og data, som ikke altid er tilgængeligt i dag. Derudover skal vi gentænke måden, som vi bruger bygninger på i dag, hvor der både er behov for, at vi bygger anderledes i fremtiden, samtidig med at den eksisterende bygningsmasse

skal optimeres.

1. EU har allerede et **energieffektivitetsmål**, og flere andre europæiske lande som Tyskland, Sverige og Norge har fulgt trop med egne mål. Danmark har ingen strategi på området, hvilket efterlader et enormt uudnyttet potentiale. Derfor bør Danmark indføre et **ambitiøst nationalt bindende mål på 20% energieffektivisering i forhold til 2020**. Dette skal ses i lyset af EU parlamentets forslag på 14,5%.
 - a. Den bindende nationale målsætning bør inkludere udspecificerede, bindende og ambitiøse mål for den kommunale bygningsmasse, så kommuner måles på deres elforbrug og ikke blot CO₂ udledning.
 - b. Ovenstående skal altid ses i forhold til et livscyklus-perspektiv ved renoveringsarbejde og de totaløkonomiske konsekvenser.
2. Alle virksomheder, der producerer en moderat mængde overskudsvarme, skal inden 2030 **kobles til fjernvarmenettet**. Hvorved tariffer, skatter og afgifter ikke skal stå i vejen for sektor koblingen.
3. Der er gået statussymbol i store bygninger med unødvendigt meget plads, højt til loftet og dårlig udnyttelse af kvadratmeterne. Dette skal der gøres op med, da **de mest energirigtige kvadratmetre er dem, vi ikke bygger**.
 - a. Nyt byggeri skal indtænke "småt men godt" og finde alternative grønne statussymboler end uudnyttet rum.
 - b. I eksisterende bygninger skal pladsudnyttelse gentænkes. F.eks. fleksible kontorpladser, ekstra ruminddeling eller øget multifunktionalitet med udnyttelse af offentlige bygninger om aftenen.
 - c. I forbindelse med det nye krav på 12kg CO₂ per kvadratmeter skal der indtænkes en mekanisme, der sikrer at det ikke resulterer i større bygninger.
4. Bygninger skal digitaliseres med bygningsautomatik. Med styring kan energiforbruget i bygninger reduceres med op til 20%. Energieffektivisering af eksisterende byggeri kan fx starte hos kommunerne, som er Danmarks største bygningsejer med ansvar for ca. 31 mio. kvadratmeter bygningsmasse.
 - a. Alle offentlige **bygninger skal frem mod 2030 omstilles til at være smarte, digitale og energieffektive**.
 - b. Når der energieffektiviseres skal der også tænkes andre bæredygtige parametre end direkte energibesparelser; fx **mindske madspild, behovsstyret rengøring og øget komfort**.
 - c. I takt med at bygninger bliver smarte bør energimærke systemet gentænkes. **Det skal baseres på realtids data og lægge op til konkrete energieffektiviserings forslag**.